

Änglavakt

När jag var barn och gick i söndagsskolan fick jag ett kort med en bild på en pojke som sitter vid ett stup och en ängel står bakom för att skydda barnet från att falla ned i avgrunden. Fröken berättade att det heter "änglavakt" och att alla barn har en egen ängel som beskyddar dem. Vuxna människor tillåts inte att tro på vare sig på Gud eller änglar och att tro på änglar är något barnsligt. Det är som att tro på jultomten, spöken, näcken i skogen. Alla sådana föreställningar stoppas i en soppåse och kallas för "vidskepelse." Det moderna ska vara "beprövat, vetenskapligt och säkert" och det finns metoder för det. Så allt som inte går att bevisa genom statistik existerar inte. Alltså: det finns ingen statistik som visar hur många gånger änglar har gripit in och räddat små pojkar från fula gubbar eller andra djupa stup. Folk i allmänhet backar och tror blint på vad den så kallade vetenskapen hävdar. Resten får gå in i begreppet "luddighet och flum". Det är som en dammvippa som borstar bort det obegripliga som vill störa tillvaron med onödiga tankar om godhet och kärlek. Numera är dessa två ord främmande vars betydelse har flummat ut i en luddighet som inte ens kan mätas med höstdimma. Ordet "kärlek" har bytts ut mot ordet "funka" som kommer från ordet "fungera". "Vi har separerat för det funkar inte längre" alltså det fungerar inte mellan två människor när det gäller en kärleksrelation. Så kärlek är något som fungerar eller inte fungerar på samma sätt som en maskin som fungerar eller inte gör det. Det låter torrt och tråkigt och även om det skulle fungera verkar det hela vara en fråga om mekanik som hela tiden behöver smörjas upp så att det inte går torrt och börjar gnissla. Mekanik som inte smörjs fungerar allt sämre och det blir tungt att få hjulet att gå runt. Kanske beror denna kärleksfilosofi om fungerande relation på en mekanisk världsbild. Allt är bra om det inte gnisslar och att allt blir en upprepning som betalas med en mindre prestation. I början var kärleken blommor och chokladaskar och en hågkomst på födelsedagen, sedan blev det allt mindre av det och till slut handlade det om att maten ska stå färdig på bordet klockan fem. Kärleken ska finnas där som en stötdämpare så att vi inte faller ner utmed stupet. Alla ska orka och stå kvar i sina rutiner så att det inte brakar. Nästan alla familjegräl handlar om det: vem ska orka längst och vara den starkaste som egentligen inte har rätt till något annat än att vara en självutplånande ängel. Maten står inte på bordet och någon gör uppror och det hela slutar att fungera. Men det går att hoppa på ett annat tåg som råkar passera perrongen och marknaden är full av singlar. Det finns det statistik på med hur många staplar som helst. Män hoppar på ett nytt tåg inom ett år och kvinnor byter tåg efter åtta år, det är vad statistiken säger. Men under tiden finns det andra källor som inte är vetenskapliga som också vill säga sitt. Det mänskliga hjärtat som bultar för varje dag och vill ge oss något som inte är mekaniskt utan levande som ett organ. Problemet är det tankemässiga. Vår tids Gud, vetenskapen, har inte lyckats skapa nya hjärtan till människokroppen. Det tycker jag är dåligt och varför tror vi blint på den guden i så fall? Korkat, flummigt, luddigt och i allra högsta grad barnsligt. Men en liten mekanisk maskin kan vi operera in som kan hjälpa till att pumpa in livet. Det brukar "fungera." Maskiner i all ära, men vad kostar ett levande hjärta i en levande människa?

Per-Arne Bengtsson, präst i Svenska kyrkan